

KARLSKRONA
SEGELSÄLLSKAP
1951 — 1953

Historik.

KSS bildades år 1903 såsom fortsättning på ett redan vid slutet av 1880-talet existerande segelsällskap, vars eskader huvudsakligen bestod av smärre allmogebåtar. Före denna tidpunkt fanns ingen sammanslutning mellan stadens »civila» båtar, ej heller ägde några allmänna kappseglingar rum. Sommaren 1889 beslöt emellertid några för segling intresserade unga män för att försöka få i gång kappsegling mellan privata båtar — CBE och flottans båtar hade redan egna sådana — och införde därför en annons i stadens tidningar med anmaning till samling en afton vid Kungshalls skans. Mötet fick till resultat att en kappsegling verkligen kom till stånd, i vilken deltog ett 20-tal öppna blekingekor uppdelade i klasser efter längd över stäv och utan respitberäkning samt med fri segelföring. Även under följande år anordnades en kappsegling, varefter, sannolikt hösten 1890, ett segelsällskap för Karlskrona bildades. I detta indelades båtarna till en början efter stävlängden med respit efter den tyska regeln »Länge allein» men snart medförde sällskapet och dess kappseglingar en förbättring av båttyp och nya båtar av moderniserad blekingstyp tillkom. Båtklassificeringen bestämdes då i huvudsak efter Gävle Segelsällskaps, d. v. s. efter ett summetertal, som uppkom genom addering av båtens längd i vattenlinjen

och sträckgirten, där denna blev störst. Respittabellerna togs även från Gävle.

Under de första 5—6 åren var intresset inom sällskapet stort. Man utlottade t. o. m. tvenne båtar åren 1893—95. Så småningom började emellertid seglingsintresset slappna och omkring sekelskiftet upplöstes sällskapet. Efter några år började emellertid intresset åter taga fart och efter en segling sommaren 1903 beslöt några intresserade män att tillsätta en kommitté för att utreda frågan om bildande av ett nytt sällskap. Ett allmänt sammanträde utlystes till den 10 oktober, då det enhälligt beslöts att bilda Karlskrona Segelsällskap. Till ledamöter i KSS:s första styrelse utsågs flaggrustmästare E. R. Djuréen, ordförande, handlanden J. Sörensen, sekreterare, flaggmaskinist F. A. Svensson, skattmästare samt styrman A. O. Schylander och rustmästare S. J. Olsson, intendent. Stadgar, i huvudsak överensstämmande med det gamla segelsällskapets, och seglingsregler antogs. Från det tidigare sällskapet fick man mottaga såväl kontanta medel som en del inventarier. Medlemsantalet var i början endast 14 men redan vid följande års slut hade det ökat till ett 60-tal med 28 båtar och har därefter vuxit stadigt.

De första åren ägde endast en kappsegling rum om året, nämligen på högtidsdagen, som firades andra söndagen i juli, men så mycket fler sam- och övningsseglingar. Samlingsplats och utgångspunkt för seglingarna var i allmänhet Kobebus, där även sammanträdena hölls under sommarmånaderna i ett för ändamålet inköpt tält. Första kappseglingsbanan var lagd från Kobebus runt Länsman, Målaren och åter. Samseglingarna försiggick i regel på västra fjärden — Fiskbron, Långö, Dragsö, Saltö o. s. v. Någon startavgift för inköp av priser upptogs icke men

utdebiterades i stället »till priser och dagens vivre 1: 25 pr medlem och 2 kr. pr icke medlem, som i och för båtens förande medtages».

När KSS flyttade in i sitt pampiga klubbhus på Saltö var detta ett stort ögonblick i dess historia men ett icke

Flaggrustmästare E. R. Djuréen.

mindre var det förvisso, när man förvärvade det första klubbhuset. Redan 1907 uppkom tanken att försöka skaffa sällskapet ett eget hem, och det första förslaget var att lägga ett mindre klubbhus med brygga på Kobebus. Detta befanns emellertid inte vara lämpligt, och så väcktes förslag om inköp av den av stadsingenjör Thedenius ägda villan »Saltö Utkik» med tillhörande område. I bör-

jan av 1908 utsändes listor för insamling av medel till klubbhus och den 10 maj beslöts att för en summa av 2.250 kronor inköpa villan på Saltö. Trots de skulder sällskapet åsamkade sig genom inköpet var glädjen givetvis allmän och stor över att sällskapet nu fått ett eget hem, och medlemmarna tävlade i frivilliga arbetslag att hjälpa styrelsen med ordnandet av klubbhuset och dess omgivning. Sällskapets flagga hissades första gången på klubbhuset efter en samsegling den 7 juni 1908 och i slutet av sommaren samma år beslöts anlägga en slip på Saltö.

Några gemensamma seglingar med de övriga sällskapen i Hanöbukten hade hittills ej ägt rum. Men sedan sällskapet den 16 oktober 1907 blivit erkänt mottog det sommaren 1908 inbjudan av Christianstads Segelsällskap till kappsegling i Åhus. Om sällskapet deltog i denna förmåller emellertid inte protokollen. Först midsommaren 1910 gick den första gemensamma kappseglingen med främmande sällskap, då sällskapet inbjudits till Karlshamn, varvid även för första gången tävlades om den nyinstittade Trossöpokalen.

Av intresse att veta kan också vara, att sällskapet år 1911 utlottade den första båten, en moderniserad blekingseka ritad av sällskapets dåvarande ordförande marindirektör T. Herlin. Och 1912 utkom sällskapets första årsbok, blygsam till format och innehåll de första åren men fr. o. m. 1915 innehållsrik och intressant. Under ännu några år utlottades blekingsekor men så slog man 1914 på stort och beslöt utlotta en modern skärgårdskryssare, vilket emellertid på grund av de tryckta tiderna gick om intet.

Från 1915 är att anteckna, att sällskapet då blev anslutet till Svenska Seglarförbundet, och 1918 fick sällskapet

tillstånd att disponera viken söder om den nya Saltöbron som hamn. 1919 erhöll sällskapet rätt att utfärda certifikat för sina båtar, varigenom sällskapets medlemmar befriades från att erlägga hamnavgifter.

Ären går under arbete och segling. 1920 anordnades en första propagandasegling tillsammans med CBE för att

Blekingsekor i kappsegling på 1930-talet.

stimulera till ökat seglingsintresse i Karlskrona. Samma år höjdes för övrigt medlemsavgiften till 10 kr. Från 1921 antecknas omfattande arbeten med reparationer av klubbhus och slip.

Den åtrådda dyrgripen Trossöpokalen gav 1922 anledning till tråkiga kontroverser mellan sällskapen i Karlskrona och Karlshamn, en vidlyftig skriftväxling ägde rum och samarbetet blev allvarligt rubbat, vilket även framgick av att Karlskrona Segelsällskap året därefter, 1923, avslög inträde i det planerade Hanöbuktens Seglar-

förbund. Ett steg i rätt riktning var bildandet av en junioravdelning inom sällskapet.

Med stor majoritet avslogs 1924 ett förslag om att bilda en särskild motorbåtssektion inom sällskapet men å andra sidan uttalade man sig enhälligt för samarbete mellan seglar- och motorbåtssammanslutningarna. Och så ansåg man sig böra sänka årsavgiften till 7 kr. fr. o. m. 1925. Sistnämnda år utlottades den första kosterbåten, Tirza. För övrigt antecknas från detta år, att staden fann tiden mogen för en radikal höjning av sällskapets hyra för Saltöområdet, från 40 till 100 kr.

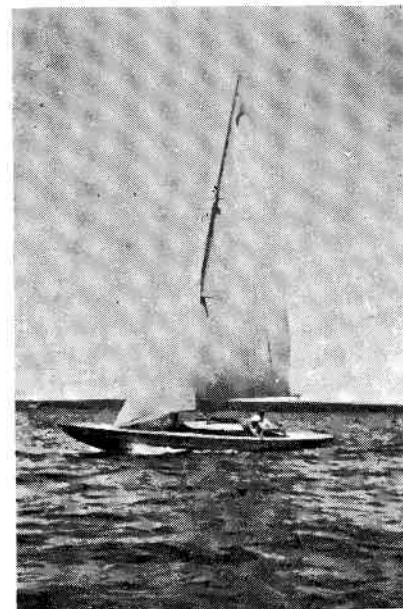
År 1926 lämnade civilingenjör Carl Ekelund ordförandeposten och efterträddes på denna av apotekare Arvid Nordbeck. En framställning till drätselkammaren om anläggande av bilväg till Saltö Utkik gav till resultat något som kan kallas för »förbättrad gångväg». Trossöpokalsintermezzot var ännu detta år ouppklarat och sällskapets försök att få seglingarna om vandringspriset återupptagna strandade på pokalinnehavarens vägran att utlämna priset.

Året därefter utlottade sällskapet den andra kosterbåten, även den fortfarande ett känt namn i sällskapets båtlista, Ramona. Samarbetet med Karlshamn återupptogs i och med att man åter tävlade om Trossöpokalen detta år men helt nya stadgar för trofén hade nu uppgjorts.

1928 firades sällskapets 25-årsjubileum med en stor tredagarsregatta. Samma år avgick apotekare Nordbeck som ordförande och fick fabrikören Per Palen som efterträdare. I samma veva började man finna stugan för trång och började diskutera byggande av ett nytt klubbhus.

En systerbåt till Ramona, alltså åter en koster, utlottades 1929, och omfattande planeringsarbeten sattes i gång

på området kring klubbhuset. Samarbetet med övriga sällskap i Hanöbukten växte och tog allt fastare former. Karlskronabåtar — framför allt Ramona — gästspelade med växlande framgång i övriga sällskaps kappseglingar.

»Gun» med F. Thörnberg vid rodet.

En större eskadersegling till Sölvesborg och Bornholm var 1930 års evenemang och blev för många en upplevelse. En framställning till drätselkammaren om anläggande av en strandväg ut till Saltö Utkik lämnade intet resultat. Året medförde även nytt ordförandeskifte i det fabrikören Palen efterträddes av skräddaremästare C. E. Sjöberg.

Frågan om byggande av ett nytt, större och mera praktiskt utnyttjat klubbhus hade under de senare åren legat och grott, och 1931 var man mogen för beslut — det skulle byggas. Samma år var man också med om anslutning till det under bildande varande Hanöbuktens Seglarförbund.

1932 års utlottningsbåt skilde sig från föregående års — det blev en B 22:a, vilken för övrigt följdes av två systerbåtar åren 1933—34. Det nya klubbhuset stod klart och invigdes i samband med en Hanöregatta, och utfyllnadsarbetena ute på udden påskyndades. Det stora verkstadsskjulet inköptes och inreddes med bodar för båtägarna.

1933 kunde sällskapet högtidlighålla sitt 30-årsjubileum, då bl. a. dess hedersplakett i guld utdelades för första gången. Samma sommar anordnades en navigationskurs för medlemmarna. Sjösportens Dag, vilken sedan i flera år bidrog till att väcka karlskroniternas intresse för de vita vingarnas sport, hade premiär 1934 i samarbete med övriga sjösportssammanslutningar i Karlskrona. Det blev detta år även nytt ordförandeskifte, då skraddaremästare Sjöberg avgick och yrkeslärare Ragnar Petersson, tillträdde.

Åren 1935 och 1936 var det kosterbåtar, ritade av ma-mindirektör T. Herlin, som utlottades. En framställning till stadsfullmäktige att få förvärva Saltö Utkik lämnades utan bifall, men likväl lades stora summor ned på nya bryggor samt en ny slip. Det senare året var Hanöregattan åter förlagd till Karlskrona.

1937 gjorde drakklassen sin entré i lottbåtarnas rad och året efter beslutades att fortsätta med denna typ.

Och därmed är vi framme vid krigsåren, vilka givet-

vis icke kunnat undgå att sätta sin prägel på verksamheten, som trots svårigheterna dock hållits väl uppe. Några Hanöregattor hade icke anordnats under åren 1939—42 varför 1943 års regatta betydde ett återupptagande av denna form av samarbete. Segelsällskapet höll i stället en livlig kontakt med övriga seglarorganisationer i Karlskrona och lyckades trots tiderna hålla seglingsintresset vid liv, vilket även medförde att antalet medlemmar ökades samt utlottades två båtar.

1945 är ett sorgear för sällskapet då dess driftige ordförande, lärare Ragnar Petersson, avled efter en kort tids sjukdom.

På årets sista dag avled ännu en av de mera kända KSS:arna, ingenjör Hans Karlsson. Minnet efter dessa båda duktiga män kommer länge att fortleva inom KSS.

1946 kom en stark man som KSS:s ordförande, kapten Hjalmar Johansson, och ledde sällskapet med fast hand, dels genom navigationskurser, där medlemmarna erhöi »lilla skepparen» och dels genom egna initiativ sökte att öka seglingsintresset i örlogsstaden. Det var en arbetsam tid med lottbåtar och annat för att få medel i kassan.

1950 blev ordförandeposten vakant och vice ordföranden fick leda sällskapet ett par år, just under den svåra tid då staden ville flytta bort sällskapet från dess plats på Saltö Utkik och på hösten 1952 bestämde stadens styresmän att KSS skulle lämna sin gamla plats som man haft i snart 50 år och anslog 125.000 kronor som ersättning för flyttningskostnader m. m.

1952 på årssammanträdet bestämdes det att flyttning skulle ske till den s. k. Killingevikens västra del å Dragsö. Samtidigt trädde åter en sjöofficer till som ordförande, denna gång kommandörkapten Gunnar Svahn, som genast

med sitt levande intresse för segelsporten ryckte medlemmarna med sig i arbetet med flyttningen.

På årsmötet valdes också en byggnadskommitté som skulle ombesörja flyttningen och iordningställa det nya området och biträda styrelsen vid dess omfattande arbete med anbudsinfordran m. m. Som ledare i kommittén utsågs herr Erik Hasselberg med hrr Folke Thörnberg

Klart för avgång från Saltö.

och Olle Andersson. Efter kort tid begärde Hasselberg sitt utträde ur kommittén och utsågs herr Lennart Krona som ersättare.

Den nya platsen fick namnet »Dragsö Utkik» och så började det med sprängning för grunden, varefter ett ganska omfattande ombyggnadsarbete vidtog. Dessförinnan hade klubbhuset sjöledes transporterats till sin nuvarande plats.

Det låter ju ganska enkelt men dessförinnan hade många av sällskapetets duktiga medlemmar fått offra mycket av sin fritid för att iordningställa terrängen och den provisoriska kajen för ilandtagning av klubbhuset från pråmarna. Namnen på dem alla kan ej uppräknas här utan det räcker med att säga att de utfört ett stort arbete för sitt sällskap.

Klubbhuset framme i Killingeviken.

Så bestämdes att 50-årsjubileum och högtidsdag skulle firas den 8—9 augusti på den nya platsen »Dragsö Utkik».

Q.